БАТЛАВ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
ОЙН ГАЗРЫН ДАРГА

Б.ОЮУНСАНАА

2026 оны 03 дугаар сарын 16-ны өдөр

III БҮЛЭГ. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Багц 1. Өвөрхангай, Баянхонгор, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд, Увс, Завхан аймгуудын ойн санд ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажил явуулах.

ХАВСРАЛТ №1. СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ҮЕ ШАТ

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажил доор дурдсан үе шатуудаас бүрдэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын гүйцэтгэгч нь Ойн газраас зохион байгуулж байгаа ойн хөнөөлт шавж, өвчнийг таних, судалгааны арга зүйн, Earthranger платформын сургалтад хамрагдсан байх;

2. Судалгаанд хамрагдах газар нутгийн ойн санд тархан хөнөөл учруулж буй зонхилох хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох;

3. Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд гаргах;

4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа, тэмцлийн ажлын байршлыг цэгэн, полигон мэдээллийг Earthranger платформд гар утас ашиглан аж ахуйн нэгжийн нэр дээрх admin эрхээр судалгаа, тэмцэл хамрагдсан аймаг, сум тус бүрд дээж талбайн болон судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд илгээсэн байна. /Admin эрх, дагалдах эрх/;

5. Ойн хөнөөлт шавжийн харьцангуй нягтшилыг гаргах, дээж талбайд тооллого явуулах;

6. Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг хязгаарлах, тоо толгойн нягтшилыг бууруулах тэмцэл явуулах шаардлагатай газар нутаг, талбайн хэмжээг, тэмцэл явуулах арга технологи тус бүрээр гаргах;

7. Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсний дараа мониторинг судалгааг хийж, тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцон хөндлөнгийн хэмжилт тооллогыг хийх;

8. Нарийвчилсан судалгааг ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой аймаг, сумдын ойн сангаас 2 га талбайгаас багагүй талбайн сонгох бөгөөд нийт нарийвчилсан судалгааны талбай 10 га талбайд хийх;

9. Суурин цэг байгуулан хэмжилт хийх ажлыг 7 аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой сумдаас сонгон ойн санд 3 суурин цэг байгуулан тогтмол хэмжилт хийх цэг байгуулах;

10. 2026, 2027 онд ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэл явуулах төлөвлөгөөг боловсруулах.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажил доор дурдсан газар нутаг, талбайг хамруулан үзүүлнэ. Үүнд:

№	Аймгийн нэр	Сумын нэр	Судалгааны ажил явуулах төлөвлөгөө, га	№	Аймгийн нэр	Сумын нэр	Судалгааны ажил явуулах төлөвлөгөө, га
1	Баян-Өлгий	Цэнгэл	18000	27	Говь-Алтай	Жаргалан	16000
2	Баян-Өлгий	Алтанцөгц	10000	28	Говь-Алтай	Халиун	9000
3	Баян-Өлгий	Баяннуур	8000	29	Говь-Алтай	Есөнбулаг	3000
4	Баян-Өлгий	Бугат	1000	30	Говь-Алтай	Тайшир	1000
5	Баян-Өлгий	Ногооннуур	16000		**ДҮН**		**29000**
	ДҮН		**53000**	31	Өвөрхангай	Хужирт	15000
6	Завхан	Баянтэс	15000	32	Өвөрхангай	Бат-Өлзий	25000
7	Завхан	Баянхайрхан	15000	33	Өвөрхангай	Зүүнбаян-Улаан	10000
8	Завхан	Идэр	14000	34	Өвөрхангай	Уянга	8000
9	Завхан	Их-Уул	16000	35	Өвөрхангай	Хархорин	18000
10	Завхан	Нөмрөг	17000	36	Өвөрхангай	Хайрхандулаан	8000
11	Завхан	Тосонцэнгэл	20000		**ДҮН**		**84000**
12	Завхан	Түдэвтэй	10000	37	Увс	Баруунтуруун	18000
13	Завхан	Тэлмэн	12000	38	Увс	Бөхмөрөн	9000
14	Завхан	Цэцэн-Уул	8000	39	Увс	Зүүнхангай	20000
15	Завхан	Сонгино	8000	40	Увс	Малчин	18000
16	Завхан	Алдархаан	6000	41	Увс	Наранбулаг	15000
17	Завхан	Яруу	3000	42	Увс	Өндөрхангай	20000
18	Завхан	Дөрвөлжин	2000	43	Увс	Сагил	10000
19	Завхан	Тэс	5000	44	Увс	Түргэн	15000
20	Завхан	Цагаанхайрхан	8000	45	Увс	Хяргас	15000
21	Завхан	Эрдэнэхайрхан	1000	46	Увс	Цагаанхайрхан	15000
	ДҮН		**160000**	47	Увс	Ховд	8000
22	Баянхонгор	Баян-Овоо	1200	48	Увс	Улаангом	5000
23	Баянхонгор	Галуут	15000		**ДҮН**		**168000**
24	Баянхонгор	Жаргалант	10000	49	Ховд	Эрдэнэбүрэн	8000
25	Баянхонгор	Өлзийт	300	50	Ховд	Мянгад	4800
26	Баянхонгор	Эрдэнэцогт	20000	51	Ховд	Буянт	1500
	ДҮН		**46500**		**ДҮН**		**14300**
НИЙТ ДҮН						**554800**	

Судалгааны ажлыг 3-4 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг гүйцэтгэнэ. Судалгааны ажлаар ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг тогтооно. Талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл, ялгарлаар аймаг, сум тус бүрээр гаргана. Түүнчлэн зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудыг судлах, тоо толгойн нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашдын хандлагын талаар судалгаа хийх, судалгаа хийх сумдыг тухайн аймгийн БОГ-аас тавьсан хүсэлтийн дагуу өөрчлөн хийх асуудлыг захиалагчтай хамтран шийднэ.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын гүйцэтгэгч нь Earthranger платформын ашиглан доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчнийг таних, судалгааны арга зүйн, Earthranger платформын багц сургалтад хамрагдаж эзэмшсэн байна.
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны байршлын цэгэн мэдээллийг Earthranger платформд гар утас ашиглан аж ахуйн нэгжийн нэр дээрх админ эрхээр Судалгааны байршлын цэгэн мэдээлэл, полигон зураглалын бичих хэсгийг идэвхжүүлэн судалгаанд хамрагдсан аймаг, сум тус бүрд дээж талбайн болон судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд илгээхэд бэлтгэх. /Админ эрх, дагалдах эрх./
3. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын явцын болон гүйцэтгэлийн мэдээ, видео, фото зураг хэлбэрээр тухайн орон нутгийн хэвлэл, мэдээллийн хэрэгсэл цахим сошиал сувгаар мөн захиалагч байгууллага Ойн газрын хэвлэл мэдээллийн хариуцсан мэргэжилтэнд өдөр тутмын мэдээг тогтмол өгсөн байна.
4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлыг тухайн багцад ажиллуулах инженер, техникийн ажилтныг ажилласан байна. */Тухайн багцын удирдах болон инженер, техникийн ажилтнууд ажиллуулаагүй тохиолдолд гэрээт ажлыг гүйцэтгэх боломжгүй гэж үзэн гэрээг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна./*

Судалгаанд хамрагдах газар нутгийн ойн санд тархан хөнөөл учруулж буй зонхилох хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаанд хамрагдсан болон ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлыг гүйцэтгэхдээ орон нутаг болон ЦУОШГ-аас тухайн бүс нутгийн цаг уурын мэдээг урьдчилан авсан байна,
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд судалгааны байршлын цэгэн мэдээлэл, полигон зураглалын бичих хэсгийг идэвхжүүлэн судалгаанд хамрагдсан аймаг, сум тус бүрд дээж талбайн болон судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд илгээхэд бэлтгэх. /Админ эрх, дагалдах эрх./
3. Судалгаанд хамрагдах газар нутаг, талбайн хэмжээнд уялдуулан ой зохион байгуулалтын материал ашиглан нэг хэсэглэл буюу 500 га хүртэл талбайд нэг дээж талбайн байгуулан хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох зорилгоор дээж цуглуулах,
4. Цуглуулсан дээжид боловсруулалт хийх, судалгааны явцад хээр тодорхойлох боломжгүй зүйлийг лабораторийн нөхцөлд тодорхойлох,
5. Хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг идэш тэжээлээр ангилах,

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд гаргах ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Судалгааны ажилд тавигдах ерөнхий шаардлагуудын дагуу ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг тархалт, голомт, тэмцлийн ажил явуулах шаардлагатай талбай гэсэн үзүүлэлтүүдээр ой зохион

байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд хэсэглэл, ялгарлаар тооцож гаргана.

2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын явцын болон гүйцэтгэлийн тайланг аймаг тус бүрээр хийж захиалагчид 2 хувь ирүүлнэ. Тайлан доор дурдсан бүрдэл хэсгүүдээс бүрдэнэ. Үүнд:
а/ "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайг нарийвчлан гаргах";
б/ "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн талбайг нарийвчлан гаргах";
в/ 1:50000-ны масштабтай ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцлийн ажил явуулсан талбайн зураг;
г/ 1:100000-ны масштабтай ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын тойм зураг.
а. "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайн тайлан"-д:./
Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайг тархалтын судалгаа явуулан хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна.
б. "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн талбайг нарийвчлан гаргах";
Тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцохдоо "Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 6534:2015" стандартыг мөрдөж ажиллана. Тэмцлийн ажил явуулсан талбайг хүлээн авахдаа 1000 га хүртэлх талбайд 100 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай, 1000 га-аас дээш талбайд 500 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай байгуулан тэмцлийн ажил явуулахаас өмнө болон дараа нь тооллого хийн үр дүнг тооцон хүлээн авна.

Ойн хөнөөлт шавжтай үүргийн шүршигч багаж ашиглан тэмцэх ажлын хүрээнд "Ойн хөнөөлт шавжтай микробиологийн аргаар тэмцэх ажилд тавих ерөнхий шаардлага" MNS6535:2015, "Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавих ерөнхий шаардлага" MNS 6534:2015 стандартуудын дагуу үр дүнг тооцон, тэмцэх ажилд хэрэглэсэн микробиологийн бэлдмэлийн зарцуулалт, үр дүнг, аймаг, сум, баг, газрын нэр, хэсэглэл, ялгарлын дугаар, үүргийн шүршигч багаж тус бүр явсан байршлыг харуулан, ойн тархалтын зургийн хамт явцын болон эцсийн тайланд тусган явцын тайланг 2026 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдөр Ойн газарт ирүүлнэ.

3. Ойн хөнөөлт шавж тархсан талбайн зураглал хийх

4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын судалгаа явуулан хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна
5. Судалгааны актыг (тэмцлийн ажил гүйцэтгэгдсэн аймаг сумд хамаарна) судалгаанд хамрагдсан аймаг, сумдаар хавар, тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцсон, намар гэсэн 3 удаагийн актыг тухайн аймаг, сумдын Удирдах албан тушаалтан эсвэл аймгийн БОГ, СДОА-ийн даргаар батлуулан, төлөөлүүлэн Байгаль хамгаалагч, Сумын болон СДОА-ийн эрх бүхий албан тушаалтнаар гарын үсэг зуруулан тэмдгийг даруулсан байна. (Судалгаа, тэмцлийн ажлын үр дүн тооцох актын загварыг хавсралтаар хүргүүлсэн)
6. Ойн хөнөөлт шавжийн тархсан талбайн хэв шинж, өндөршил зэрэг экологийн талаас хамаарах үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох,

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа, тэмцлийн ажлын байршлыг цэгэн, полигон

мэдээллийг Earthranger платформд илгээх ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд судалгааны байршлын цэгэн мэдээллийг илгээсэн байна.
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд полигон зураглалын мэдээллийг илгээсэн байна.
3. Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцсэн мэдээллийг Earthranger платформд байршлын цэгэн мэдээллийг илгээсэн байна.
4. Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцсэн мэдээллийг Earthranger платформд полигон зураглалын мэдээллийг мэдээллийг илгээсэн байна

Ойн хөнөөлт шавжийн харьцангуй нягтшилыг гаргах, дээж талбайд тооллого явуулах ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Өмнөх жилүүдэд голомттой гэж тогтоогдсон тэмцлийн ажил явуулах шаардлагатай байгаа талбайнуудад судалгааны ажлын ерөнхий шаардлагуудын дагуу харьцангуй нягтшилыг гаргах тооллого хийж гүйцэтгэх
2. Дээж талбайг олон зорилтот ойн үндэсний тооллого, 6 модны арга зүйн дагуу байгуулан хэмжилт явуулна.
3. Дээж талбайн байршил хавсралтад дурдсан газрууд байх ба дээж талбай байгуулах газрын газар зүйн байршлыг тогтоосон зургаар тодорхойлогдоно.
4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцлийн ажил явуулахаас өмнө тархалт голомтыг тогтоох судалгаа хийн дээж талбайн тооллогын хүснэгтийн дагуу тэмдэглэл үйлдсэн байна.
5. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх бүс нутагт хяналтын талбай байгуулан тэмцлийн өмнөх болон дараа харьцуулсан үр дүнг гаргасан байна.
6. Тэмцлийн ажлын өмнөх судалгаа болон тэмцлийн ажлын үр дүн тооцох тус тус хүснэгтийг зааврын дагуу газар дээр нь бөглөсөн байх.

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг хязгаарлах, тоо толгойн нягтшилыг бууруулах тэмцэл явуулах шаардлагатай газар нутаг, талбайн хэмжээг, тэмцэл явуулах арга технологи тус бүрээр гаргах ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Агаарын хөлгөөр тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
2. Үүргийн шүршигч багаж ашиглан тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
3. Механик аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
4. Гэрлэн урхи, феромонт урхи, наалдуулагч бүслүүр тавих аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах

Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсний дараа мониторинг судалгааг хийж тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажлыг явуулсны дараа тухайн газар нутагт шавжийн ангийн хувьд ямар өөрчлөлт гарч байгааг

нарийвчлан судлах, тэмцлийн ажлын явуулсны дараа гарсан үр дүнд богино хугацаанд мониторинг судалгаа явуулна. Мониторинг судалгааны ажлыг тэмцлийн ажил явуулсан сум тус бүр дээр явуулна.

2. Тэмцлийн ажлын өмнөх судалгаа болон тэмцлийн ажлын үр дүн тооцох тус тус хүснэгтийг зааврын дагуу газар дээр нь бөглөсөн байх
3. Тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох холбогдох стандартуудын дагуу дээж талбай байгуулан тооллого явуулна.
4. Дээж талбайн тооллого болон бусад судалгааны ажлын үед авсан гэрэл зураг, ойн төлөв байдлын зураг, хөнөөлт шавжид нэрвэгдсэн ойн ерөнхий байдлын зураг, тэмцлийн ажлын үр дүнд ой сэргэн ургасан байдлыг харьцуулсан зургийг тайланд хавсаргана.
5. Түүнчлэн тэмцлийн ажил эхлэхийн өмнө дээж талбай байгуулан хөнөөлт шавжийн нягтшилыг тодорхойлсон мэдээллийг дээж талбай тус бүрээр, үр дүнг тооцохоор байгуулсан дээж талбай дээрх тооллогын мэдээллийг тооллого хийсэн өдөр тус бүрээр гарган тайланд оруулна
6. Тэмцлийн ажлын үр дүнгийн талаар хээрийн хэмжилт тооллогын үр дүнг нэгтгэн тайлан боловсруулан Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаман дээр нээлттэй хэлэлцүүлнэ.

Нарийвчилсан судалгааг ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой аймаг, сумдын ойн сангаас 2 га талбайгаас ихгүйгээр талбайн сонгох бөгөөд нийт нарийвчилсан судалгааны талбай 10 га талбайд хийх

1. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох;
2. Шавжийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудыг судлах, тоо толгойн нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашдын хандлагын талаар судалгаа хийх;
3. Тэмцлийн ажилд хэрэглэгдэж буй бэлдмэл бодис байгалийн бусад зүйлүүдэд хэрхэн нөлөөлж буйг судлах;

Суурин цэг байгуулан хэмжилт хийх ажлыг 7 аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой сумдаас сонгон ойн санд 3 суурин цэг байгуулан тогтмол хэмжилт хийх цэг байгуулах

1. Суурин судалгааны цэгт ойн шавжийн бүлгэмдлийн талаар нарийвчилсан судалгаа явуулж ашигтай, махчин, шимэгч шавжийн зүйлийн бүрдэл, экологи, биологийн онцлогийг тогтоох нарийвчилсан судалгаа хийх;
2. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн тархалттай газруудад ашигтай шавж, шувуудын нөлөөлөл байгаа эсэх, хэт олшролын ямар шатандаа яваа зэрэгт судалгаа хийн хөнөөлт шавжийн олшролын прогонзыг гаргах;
3. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн хөгжлийн үе шатанд (өндөг, хүрэнцэр, хүүхэлдэй, эрвээхэй) ажиглалт, хэмжилт хийн дүн шинжилгээ хийх;
4. Ойн хөнөөлт шавжийн тоо толгойн өсөлт, бууралтад цаг уурын бусад хүчин зүйлийн нөлөөллийг судлах;
5. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн биологийн онцлогийг судалж фенологийн хүснэгтүүд боловсруулах;
6. Суурин судалгааны цэг байгуулсан газар нутагт ойн хөнөөлт шавжийн нягтшилыг гаргаж, хэт олшролын үе шатыг тодорхойлох улмаар хөнөөлт шавжийн олшролын прогонзыг гаргах;
7. Суурин судалгааны цэг байгуулсан газар нутагт ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалт, голомтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан хэсэглэлээр гаргах, сонгосон талбайг хаяг самбар байрлуулах;

2026, 2027 онд ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэл явуулах төлөвлөгөөг боловсруулах.

1. Агаарын хөлгөөр тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
2. Үүргийн шүршигч багаж ашиглан тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
3. Механик аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
4. Гэрлэн урхи, феромонт урхи, наалдуулагч бүслүүр тавих аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах;
5. "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайн зураг"-т: Аймаг, сум, хэсэглэл, ялгарлын хил, дугаар, талбай, газрын төрлийн ангилал тэмдэглэгээ, модны төрөл, насны бүлэг, газар ус, уул, өндөрлөг тоотын нэр , газар зүйн байрлалын солбицлын торлолд, зургийн масштаб, проекц, таних тэмдэг эдгээрийг ой зохион байгуулалтын технологийн зааварт заасан стандартын дагуу гүйцэтгэж оруулна.

ХАВСРАЛТ №2 - ТАЙЛАН ГАРГАХ ХУВААРЬ
ҮЕ ШАТНЫ АЖЛЫН ХУВААРЬ

Д/д	Хийгдэх ажлууд	Эхлэх хугацаа	Дуусах хугацаа
1.	Судалгаанд хамрагдах газар нутгийн ойн санд тархан хөнөөл учруулж буй зонхилох хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох	2026.05.01	2026.06.25
2.	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд гаргах	2026.06.25	2026.06.29
3.	Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа, тэмцлийн ажлын байршлыг цэгэн, полигон мэдээллийг Earthranger платформд илгээх	2026.05.01	2026.08.20
4.	Ойн хөнөөлт шавжийн харьцангуй нягтшилыг гаргах, дээж талбайд тооллого явуулах	2026.05.20	2026.06.20
5.	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг хязгаарлах, тоо толгойн нягтшилыг бууруулах тэмцэл явуулах шаардлагатай газар нутаг, талбайн хэмжээг, тэмцэл явуулах арга технологи тус бүрээр гаргах	2026.05.20	2026.06.20
6.	Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсний дараа мониторинг судалгааг хийж тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох	2026.05.25	2026.08.20
7.	Нарийвчилсан судалгааг ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой аймаг, сумдын ойн сангаас 2 га талбайгаас ихгүйгээр талбайн сонгох бөгөөд нийт нарийвчилсан судалгааны талбай 10 га талбайд хийх	2026.05.01	2026.08.20
8.	Суурин цэг байгуулан хэмжилт хийх ажлыг 7 аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой сумдын ойн санд 3-оос доошгүй суурин цэг байгуулан тогтмол хэмжилт хийх цэг байгуулах	2026.05.01	2026.08.20
9.	2026, 2027 онд ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэл явуулах төлөвлөгөөг боловсруулах	2026.06.01	2026.10.10
10.	Тайланг хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх	2026.11.01	2026.11.10

Тайланд ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын судалгаа явуулсан газар нутгийн хэмжээ, хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна. Түүнчлэн зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудын талаарх мэдээлэл, тоо толгойн нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашид авах арга хэмжээний талаарх мэдээллийг багтаана.

Тайланд хугацаа:

- Явцын урьдчилсан тайланг 2026 оны 07 дугаар сарын 01-ний дотор ирүүлнэ.
- Эцсийн тайланг 2026 оны 11 дүгээр сарын 01-ний дотор ирүүлнэ.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох суурин судалгааны цэг дээрх хэмжилт судалгааны ажлын тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газрын Захиргаа удирдлагын хэлтэс, Ойн нөөцийн хэлтэст 2 хувь болон файлаар хүргүүлнэ. Тайланг зөвшөөрөх хугацааг ажлын үе шатны хуваарьт тусгасан болно. Тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газарт нээлттэйгээр хэлэлцүүлнэ.

ТАЙЛАН ГАРГАХ ХУВААРЬ

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох суурин судалгааны цэг дээрх хэмжилт судалгааны өдөр тутмын товч тайлан мэдээг ажлын гүйцэтгэлд захиалагчаас хяналт тавьж буй төслийн менежерийн анхны шаардлагаар саадгүй хувилан гаргаж өгөх үүрэгтэй.

Дунд хугацааны тайланг 2026 оны 7 дугаар сарын 10-ны дотор ирүүлэх

Эцсийн тайлангийн төслийг 2026 оны 11 дүгээр сарын 01-ны дотор ирүүлэх

Эцсийн тайланг зөвшөөрөх 2026 оны 11 дүгээр сарын 10-нд хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх.

ХАВСРАЛТ №3 - ГОЛЛОХ МЭРГЭЖИЛТЭН БОЛОН ТУСЛАН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Судалгааны ажлын бүрэлдэхүүн нь нийт 4-ээс дээш хүний бүрэлдэхүүнтэй байна. Голлох мэргэжилтнүүдийн хуваарийг доор харууллаа. Үүнд:

Ойн инженер, ой зүйч	1	
Биологич, шавж судлаач		1
Ойн инженер	1	
Улирлын ажилтан, оюутан	2	

Голлох мэргэжилтнүүдийн шаардлагатай чадварын түвшин

д/д	Голлох мэргэжилтэн	Шаардлагатай чадварын түвшин	Ажлын туршлага
1.	Ойн инженер, Ой зүйч, Ойн аж ахуйн инженер	Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох, тэмцлийн ажил явуулах талбайг сонгох чиглэлээр судалгааны ажил хийдэг байх	5-аас дээш жил ажилласан туршлагатай байх
2.	Биологич, /шавж судлаач/	Хөнөөлт шавж, өвчний биологийн онцлогийг судлах, ойн хөнөөлт шавж, өвчний зүйлийн бүрэлдэхүүн, хэт олшролын үе шатуудыг судлах чиглэлээр судалгааны ажил хийдэг байх	5-аас дээш жил ажилласан туршлагатай байх
3.	Ойн инженер	Ойн бүртгэл тооллогын хэмжилтийн багажийг ашиглаж ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох, тэмцлийн ажил явуулах талбайн зураглал боловсруулах ажил хийдэг байх	3-аас дээш жил ажилласан туршлагатай байх
4.	Улирлын ажилтан, оюутан	Тухайн чиглэлээр ажилладаг, сурдаг байх	1 жил ажилласан туршлагатай байх

Багц 2. Хэнтий, Дорнод, Төв, Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Орхон аймаг, Улаанбаатар хотын ногоон бүс, Богдхан уулын ДЦГ, Горхи-Тэрэлжийн БЦГ-ын ойн санд ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажил явуулах.

ХАВСРАЛТ №1. СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ҮЕ ШАТ

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажил доор дурдсан үе шатуудаас бүрдэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын гүйцэтгэгч нь Ойн газраас зохион байгуулж байгаа ойн хөнөөлт шавж, өвчнийг таних, судалгааны арга зүйн, Earthranger платформын сургалтад хамрагдсан байх;
2. Судалгаанд хамрагдах газар нутгийн ойн санд тархан хөнөөл учруулж буй зонхилох хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох;
3. Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд гаргах;
4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа, тэмцлийн ажлын байршлыг цэгэн, полигон мэдээллийг Earthranger платформд гар утас ашиглан аж ахуйн нэгжийн нэр дээрх admin эрхээр судалгаа, тэмцэл хамрагдсан аймаг, сум тус бүрд дээж талбайн болон судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд илгээсэн байна. /Admin эрх, дагалдах эрх/;
5. Ойн хөнөөлт шавжийн харьцангуй нягтшилыг гаргах, дээж талбайд тооллого явуулах;
6. Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг хязгаарлах, тоо толгойн нягтшилыг бууруулах тэмцэл явуулах шаардлагатай газар нутаг, талбайн хэмжээг, тэмцэл явуулах арга технологи тус бүрээр гаргах;
7. Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсний дараа мониторинг судалгааг хийж, тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцон хөндлөнгийн хэмжилт тооллогыг хийх;
8. Нарийвчилсан судалгааг ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой аймаг, сумдын ойн сангаас 2 га талбайгаас багагүй талбайн сонгох бөгөөд нийт нарийвчилсан судалгааны талбай 10 га талбайд хийх;
9. Суурин цэг байгуулан хэмжилт хийх ажлыг 6 аймаг, Улаанбаатар хотын Ногоон бүс, Богдхан-уулын ДЦГ, Горхи-Тэрэлжийн БЦГ-ын ойн санд ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой сумдаас сонгон ойн санд 3 суурин цэг байгуулан тогтмол хэмжилт хийх цэг байгуулах;
10. 2026, 2027 онд ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэл явуулах төлөвлөгөөг боловсруулах.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажил доор дурдсан газар нутаг, талбайг хамруулан үзүүлнэ. Үүнд:

№	Аймгийн нэр	Сумын нэр	Судалгааны ажил явуулах төлөвлөгөө, га	№	Аймгийн нэр	Сумын нэр	Судалгааны ажил явуулах төлөвлөгөө, га
1	Хэнтий	Батширээт	25000	23	Төв	Батсүмбэр	20000
2	Хэнтий	Баян-Адрага	18000	24	Төв	Борнуур	10000
3	Хэнтий	Биндэр	20000	25	Төв	Баяндэлгэр	10000
4	Хэнтий	Дадал	25000	26	Төв	Мөнгөнморьт	20000
5	Хэнтий	Өмнөдэлгэр	12000	27	Төв	Баянчандмань	6000
6	Хэнтий	Норовлин	5000	28	Төв	Жаргалант	5000
7	Хэнтий	Цэнхэрмандал	25000	29	Төв	Эрдэнэ	25000
	ДҮН		130000		ДҮН		96000
8	Дорнод	Баяндун	9000	30	Дархан-Уул	Шарын гол	900
9	Дорнод	Баян-Уул	20000	31	Дархан-Уул	Хонгор	20000
10	Дорнод	Дашбалбар	8000	32	Дархан-Уул	Орхон	1600
ДҮН			37000		ДҮН		22500
11	Сэлэнгэ	Алтанбулаг	3000	33	Орхон	Жаргалант	10000
12	Сэлэнгэ	Баруунбүрэн	20000	34	Орхон	Баян-Өндөр	3000
13	Сэлэнгэ	Баянгол	5000		ДҮН		13000
14	Сэлэнгэ	Зүүнбүрэн	10000	35	Улаанбаатар	Ногоон бүс	80000
15	Сэлэнгэ	Мандал	20000		ДҮН		80000
16	Сэлэнгэ	Ерөө	20000	36	Улаанбаатар	Богд-Уул	20000
17	Сэлэнгэ	Сант	15000		ДҮН		20000
18	Сэлэнгэ	Түшиг	20000	37	Улаанбаатар	Горхи тэрэлж	15000
19	Сэлэнгэ	Цагааннуур	20000		ДҮН		15000
20	Сэлэнгэ	Хүдэр	10000				
21	Сэлэнгэ	Шаамар	10000				
22	Сэлэнгэ	Хушаат	10000				
ДҮН			163000				
НИЙТ ДҮН				576500			

Судалгааны ажлыг 3-4 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг гүйцэтгэнэ. Судалгааны ажлаар ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг тогтооно. Талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл, ялгарлаар аймаг, сум тус бүрээр гаргана. Түүнчлэн зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудыг судлах, тоо толгойн нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашдын хандлагын талаар судалгаа хийх, судалгаа хийх сумдыг тухайн аймгийн БОГ-аас тавьсан хүсэлтийн дагуу өөрчлөн хийх асуудлыг захиалагчтай хамтран шийднэ.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын гүйцэтгэгч нь Earthranger платформын ашиглан доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчнийг таних, судалгааны арга зүйн, Earthranger платформын багц сургалтад хамрагдаж эзэмшсэн байна.
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны байршлын цэгэн мэдээллийг Earthranger платформд гар утас ашиглан аж ахуйн нэгжийн нэр дээрх admin эрхээр Судалгааны байршлын цэгэн мэдээлэл, полигон зураглалын бичих хэсгийг идэвхжүүлэн судалгаанд хамрагдсан аймаг,

сум тус бүрд дээж талбайн болон судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд илгээхэд бэлтгэх. /Admin эрх, дагалдах эрх./

3. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын явцын болон гүйцэтгэлийн мэдээ, видео, фото зураг хэлбэрээр тухайн орон нутгийн хэвлэл, мэдээллийн хэрэгсэл цахим сошиал сувгаар мөн захиалагч байгууллага Ойн газрын хэвлэл мэдээллийн хариуцсан мэргэжилтэнд өдөр тутмын мэдээг тогтмол өгсөн байна.
4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлыг тухайн багцад ажиллуулах инженер, техникийн ажилтныг ажилласан байна. */Тухайн багцын удирдах болон инженер, техникийн ажилтнууд ажиллуулаагүй тохиолдолд гэрээт ажлыг гүйцэтгэх боломжгүй гэж үзэн гэрээг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна./*

Судалгаанд хамрагдах газар нутгийн ойн санд тархан хөнөөл учруулж буй зонхилох хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаанд хамрагдсан болон ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлыг гүйцэтгэхдээ орон нутаг болон ЦУОШГ-аас тухайн бүс нутгийн цаг уурын мэдээг урьдчилан авсан байна,
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд судалгааны байршлын цэгэн мэдээлэл, полигон зураглалын бичих хэсгийг идэвхжүүлэн судалгаанд хамрагдсан аймаг, сум тус бүрд дээж талбайн болон судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд илгээхэд бэлтгэх. /Admin эрх, дагалдах эрх./
3. Судалгаанд хамрагдах газар нутаг, талбайн хэмжээнд уялдуулан ой зохион байгуулалтын материал ашиглан нэг хэсэглэл буюу 500 га хүртэл талбайд нэг дээж талбайн байгуулан хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох зорилгоор дээж цуглуулах,
4. Цуглуулсан дээжид боловсруулалт хийх, судалгааны явцад хээр тодорхойлох боломжгүй зүйлийг лабораторийн нөхцөлд тодорхойлох,
5. Хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг идэш тэжээлээр ангилах,

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд гаргах ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Судалгааны ажилд тавигдах ерөнхий шаардлагуудын дагуу ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг тархалт, голомт, тэмцлийн ажил явуулах шаардлагатай талбай гэсэн үзүүлэлтүүдээр ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд хэсэглэл, ялгарлаар тооцож гаргана.
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын явцын болон гүйцэтгэлийн тайланг аймаг тус бүрээр хийж захиалагчид 2 хувь ирүүлнэ. Тайлан доор дурдсан бүрдэл хэсгүүдээс бүрдэнэ. Үүнд:
   а/ "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайг нарийвчлан гаргах";
   б/ "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн талбайг нарийвчлан гаргах";
   в/ 1:50000-ны масштабтай ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцлийн ажил явуулсан талбайн зураг;
   г/ 1:100000-ны масштабтай ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын тойм зураг.

а. “Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайн тайлан”-д:./
Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайг тархалтын судалгаа явуулан хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна.
б. “Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн талбайг нарийвчлан гаргах”; Тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцохдоо “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 6534:2015” стандартыг мөрдөж ажиллана. Тэмцлийн ажил явуулсан талбайг хүлээн авахдаа 1000 га хүртэлх талбайд 100 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай, 1000 га-аас дээш талбайд 500 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай байгуулан тэмцлийн ажил явуулахаас өмнө болон дараа нь тооллого хийн үр дүнг тооцон хүлээн авна.

Ойн хөнөөлт шавжтай үүргийн шүршигч багаж ашиглан тэмцэх ажлын хүрээнд “Ойн хөнөөлт шавжтай микробиологийн аргаар тэмцэх ажилд тавих ерөнхий шаардлага” MNS6535:2015, “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавих ерөнхий шаардлага” MNS 6534:2015 стандартуудын дагуу үр дүнг тооцон, тэмцэх ажилд хэрэглэсэн микробиологийн бэлдмэлийн зарцуулалт, үр дүнг, аймаг, сум, баг, газрын нэр, хэсэглэл, ялгарлын дугаар, үүргийн шүршигч багаж тус бүр явсан байршлыг харуулан, ойн тархалтын зургийн хамт явцын болон эцсийн тайланд тусган явцын тайланг 2026 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдөр Ойн газарт ирүүлнэ.

3. Ойн хөнөөлт шавж тархсан талбайн зураглал хийх
4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын судалгаа явуулан хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна
5. Судалгааны актыг (тэмцлийн ажил гүйцэтгэгдсэн аймаг сумд хамаарна) судалгаанд хамрагдсан аймаг, сумдаар хавар, тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцсон, намар гэсэн 3 удаагийн актыг тухайн аймаг, сумдын Засаг дарга, ЗДТГ-ын даргаар батлуулан, төлөөлүүлэн БОХУБ, Байгаль хамгаалагч, Сумын болон СДОА-ийн эрх бүхий албан тушаалтнаар гарын үсэг зуруулан тэмдгийг даруулсан байна. (Судалгаа, тэмцлийн ажлын үр дүн тооцох актын загварыг хавсралтаар хүргүүлсэн)
6. Ойн хөнөөлт шавжийн тархсан талбайн хэв шинж, өндөршил зэрэг экологийн талаас хамаарах үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох,

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа, тэмцлийн ажлын байршлыг цэгэн, полигон мэдээллийг Earthranger платформд илгээх ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд судалгааны байршлын цэгэн мэдээллийг илгээсэн байна.
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд полигон зураглалын мэдээллийг илгээсэн байна.
3. Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцсэн мэдээллийг Earthranger платформд байршлын цэгэн мэдээллийг илгээсэн байна.
4. Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцсэн мэдээллийг Earthranger платформд полигон зураглалын мэдээллийг мэдээллийг илгээсэн байна.

Ойн хөнөөлт шавжийн харьцангуй нягтшилыг гаргах, дээж талбайд тооллого явуулах ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Өмнөх жилүүдэд голомттой гэж тогтоогдсон тэмцлийн ажил явуулах шаардлагатай байгаа талбайнуудад судалгааны ажлын ерөнхий шаардлагуудын дагуу харьцангуй нягтшилыг гаргах тооллого хийж гүйцэтгэх
2. Дээж талбайг олон зорилтот ойн үндэсний тооллого, 6 модны арга зүйн дагуу байгуулан хэмжилт явуулна.
3. Дээж талбайн байршил хавсралтад дурдсан газрууд байх ба дээж талбай байгуулах газрын газар зүйн байршлыг тогтоосон зургаар тодорхойлогдоно.
4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцлийн ажил явуулахаас өмнө тархалт голомтыг тогтоох судалгаа хийн дээж талбайн тооллогын хүснэгтийн дагуу тэмдэглэл үйлдсэн байна.
5. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх бүс нутагт хяналтын талбай байгуулан тэмцлийн өмнөх болон дараа харьцуулсан үр дүнг гаргасан байна.
6. Тэмцлийн ажлын өмнөх судалгаа болон тэмцлийн ажлын үр дүн тооцох тус тус хүснэгтийг зааврын дагуу газар дээр нь бөглөсөн байх.

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг хязгаарлах, тоо толгойн нягтшилыг бууруулах тэмцэл явуулах шаардлагатай газар нутаг, талбайн хэмжээг, тэмцэл явуулах арга технологи тус бүрээр гаргах ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Агаарын хөлгөөр тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах,
2. Үүргийн шүршигч багаж, дрон ашиглан тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах,
3. Механик аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах,
4. Гэрлэн урхи, феромонт урхи, наалдуулагч бүслүүр тавих аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах,

Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсний дараа мониторинг судалгааг хийж тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажлыг явуулсны дараа тухайн газар нутагт шавжийн ангийн хувьд ямар өөрчлөлт гарч байгааг нарийвчлан судлах, тэмцлийн ажлын явуулсны дараа гарсан үр дүнд богино хугацаанд мониторинг судалгаа явуулна. Мониторинг судалгааны ажлыг тэмцлийн ажил явуулсан сум тус бүр дээр явуулна.
2. Тэмцлийн ажлын өмнөх судалгаа болон тэмцлийн ажлын үр дүн тооцох тус тус хүснэгтийг зааврын дагуу газар дээр нь бөглөсөн байх
3. Тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох холбогдох стандартуудын дагуу дээж талбай байгуулан тооллого явуулна.
4. Дээж талбайн тооллого болон бусад судалгааны ажлын үед авсан гэрэл зураг, ойн төлөв байдлын зураг, хөнөөлт шавжид нэрвэгдсэн ойн ерөнхий байдлын зураг, тэмцлийн ажлын үр дүнд ой сэргэн ургасан байдлыг харьцуулсан зургийг тайланд хавсаргана.
5. Түүнчлэн тэмцлийн ажил эхлэхийн өмнө дээж талбай байгуулан хөнөөлт шавжийн нягтшилыг тодорхойлсон мэдээллийг дээж талбай

тус бүрээр, үр дүнг тооцохоор байгуулсан дээж талбай дээрх тооллогын мэдээллийг тооллого хийсэн өдөр тус бүрээр гарган тайланд оруулна

6. Тэмцлийн ажлын үр дүнгийн талаар хээрийн хэмжилт тооллогын үр дүнг нэгтгэн тайлан боловсруулан Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаман дээр нээлттэй хэлэлцүүлнэ.

Нарийвчилсан судалгааг ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой аймаг, сумдын ойн сангаас 2 га талбайгаас ихгүйгээр талбайн сонгох бөгөөд нийт нарийвчилсан судалгааны талбай 10 га талбайд хийх

1. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох;
2. Шавжийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудыг судлах, тоо толгойн нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашдын хандлагын талаар судалгаа хийх;
3. Тэмцлийн ажилд хэрэглэгдэж буй бэлдмэл бодис байгалийн бусад зүйлүүдэд хэрхэн нөлөөлж буйг судлах;

Суурин цэг байгуулан хэмжилт хийх ажлыг 6 аймаг, Улаанбаатар хотын Ногоон бүс, Богдхан-уулын ДЦГ, Горхи-Тэрэлжийн БЦГ-ын ойн санд ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой сумдаас сонгон ойн санд 3 суурин цэг байгуулан тогтмол хэмжилт хийх цэг байгуулах

1. Суурин судалгааны цэгт ойн шавжийн бүлгэмдлийн талаар нарийвчилсан судалгаа явуулж ашигтай, махчин, шимэгч шавжийн зүйлийн бүрдэл, экологи, биологийн онцлогийг тогтоох нарийвчилсан судалгаа хийх;
2. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн тархалттай газруудад ашигтай шавж, шувуудын нөлөөлөл байгаа эсэх, хэт олшролын ямар шатандаа яваа зэрэгт судалгаа хийн хөнөөлт шавжийн олшролын прогонзыг гаргах;
3. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн хөгжлийн үе шатанд (өндөг, хүрэнцэр, хүүхэлдэй, эрвээхэй) ажиглалт, хэмжилт хийн дүн шинжилгээ хийх;
4. Ойн хөнөөлт шавжийн тоо толгойн өсөлт, бууралтад цаг уурын бусад хүчин зүйлийн нөлөөллийг судлах;
5. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн биологийн онцлогийг судалж фенологийн хүснэгтүүд боловсруулах;
6. Суурин судалгааны цэг байгуулсан газар нутагт ойн хөнөөлт шавжийн нягтшилыг гаргаж, хэт олшролын үе шатыг тодорхойлох улмаар хөнөөлт шавжийн олшролын прогонзыг гаргах;
7. Суурин судалгааны цэг байгуулсан газар нутагт ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалт, голомтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан хэсэглэлээр гаргах, сонгосон талбайг хаяг самбар байрлуулах;

2026, 2027 онд ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэл явуулах төлөвлөгөөг боловсруулах.

1. Агаарын хөлгөөр тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
2. Үүргийн шүршигч багаж ашиглан тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
3. Механик аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах

4. Гэрлэн урхи, феромонт урхи, наалдуулагч бүслүүр тавих аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах;

5. “Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайн зураг”-т: Аймаг, сум, хэсэглэл, ялгарлын хил, дугаар, талбай, газрын төрлийн ангилал тэмдэглэгээ, модны төрөл, насны бүлэг, газар ус, уул, өндөрлөг тоотын нэр , газар зүйн байрлалын солбицлын торлолд, зургийн масштаб, проекц, таних тэмдэг эдгээрийг ой зохион байгуулалтын технологийн зааварт заасан стандартын дагуу гүйцэтгэж оруулна.

ХАВСРАЛТ №2 - ТАЙЛАН ГАРГАХ ХУВААРЬ

ҮЕ ШАТНЫ АЖЛЫН ХУВААРЬ

Д/д	Хийгдэх ажлууд	Эхлэх хугацаа	Дуусах хугацаа
1.	Судалгаанд хамрагдах газар нутгийн ойн санд тархан хөнөөл учруулж буй зонхилох хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох	2026.05.01	2026.06.25
2.	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд гаргах	2026.06.25	2026.06.29
3.	Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа, тэмцлийн ажлын байршлыг цэгэн, полигон мэдээллийг Earthranger платформд илгээх	2026.05.01	2026.08.20
4.	Ойн хөнөөлт шавжийн харьцангуй нягтшилыг гаргах, дээж талбайд тооллого явуулах	2026.05.20	2026.06.20
5.	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг хязгаарлах, тоо толгойн нягтшилыг бууруулах тэмцэл явуулах шаардлагатай газар нутаг, талбайн хэмжээг, тэмцэл явуулах арга технологи тус бүрээр гаргах	2026.05.20	2026.06.20
6.	Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсний дараа мониторинг судалгааг хийж тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох	2026.05.25	2026.08.20
7.	Нарийвчилсан судалгааг ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой аймаг, сумдын ойн сангаас 2 га талбайгаас ихгүйгээр талбайн сонгох бөгөөд нийт нарийвчилсан судалгааны талбай 10 га талбайд хийх	2026.05.01	2026.08.20
8.	Суурин цэг байгуулан хэмжилт хийх ажлыг 6 аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой сумдын ойн санд 3-оос доошгүй суурин цэг байгуулан тогтмол хэмжилт хийх цэг байгуулах	2026.05.01	2026.08.20
9.	2026, 2027 онд ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэл явуулах төлөвлөгөөг боловсруулах	2026.06.01	2026.10.10
10.	Тайланг хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх	2026.11.01	2026.11.10

Тайланд ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын судалгаа явуулсан газар нутгийн хэмжээ, хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна. Түүнчлэн зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудын талаарх мэдээлэл, тоо толгойн нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашид авах арга хэмжээний талаарх мэдээллийг багтаана.

Тайланд хугацаа:

1. Явцын урьдчилсан тайланг 2026 оны 07 дугаар сарын 01-ний дотор ирүүлнэ.

2. Эцсийн тайланг 2026 оны 11 дүгээр сарын 01-ний дотор ирүүлнэ.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох суурин судалгааны цэг дээрх хэмжилт судалгааны ажлын тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газрын Захиргаа удирдлагын хэлтэс, Ойн нөөцийн хэлтэст 2 хувь болон файлаар хүргүүлнэ. Тайланг зөвшөөрөх хугацааг ажлын үе шатны хуваарьт тусгасан болно. Тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газарт нээлттэйгээр хэлэлцүүлнэ.

ТАЙЛАН ГАРГАХ ХУВААРЬ

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох суурин судалгааны цэг дээрх хэмжилт судалгааны өдөр тутмын товч тайлан мэдээг ажлын гүйцэтгэлд захиалагчаас хяналт тавьж буй төслийн менежерийн анхны шаардлагаар саадгүй хувилан гаргаж өгөх үүрэгтэй.

Дунд хугацааны тайланг 2026 оны 7 дугаар сарын 10-ны дотор ирүүлэх

Эцсийн тайлангийн төслийг 2026 оны 11 дүгээр сарын 01-ны дотор ирүүлэх

Эцсийн тайланг зөвшөөрөх 2026 оны 11 дүгээр сарын 10-нд хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх.

ХАВСРАЛТ №3 - ГОЛЛОХ МЭРГЭЖИЛТЭН БОЛОН ТУСЛАН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Судалгааны ажлын бүрэлдэхүүн нь нийт 4-ээс дээш хүний бүрэлдэхүүнтэй байна. Голлох мэргэжилтнүүдийн хуваарийг доор харууллаа. Үүнд:

Ойн инженер, ой зүйч 1
Биологич, шавж судлаач 1
Улирлын ажилтан, оюутан 2

Голлох мэргэжилтнүүдийн шаардлагатай чадварын түвшин

д/д	Голлох мэргэжилтэн	Шаардлагатай чадварын түвшин	Ажлын туршлага
1.	Ойн инженер, Ой зүйч, Ойн аж ахуйн инженер	Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох, тэмцлийн ажил явуулах талбайг сонгох чиглэлээр судалгааны ажил хийдэг байх	5-аас дээш жил ажилласан туршлагатай байх
2.	Биологич, /шавж судлаач/	Хөнөөлт шавж, өвчний биологийн онцлогийг судлах, ойн хөнөөлт шавж, өвчний зүйлийн бүрэлдэхүүн, хэт олшролын үе шатуудыг судлах чиглэлээр судалгааны ажил хийдэг байх	5-аас дээш жил ажилласан туршлагатай байх
3.	Ойн инженер	Ойн бүртгэл тооллогын хэмжилтийн багажийг ашиглаж ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох, тэмцлийн ажил явуулах талбайн зураглал боловсруулах ажил хийдэг байх	3-аас дээш жил ажилласан туршлагатай байх
4.	Улирлын ажилтан, оюутан	Тухайн чиглэлээр ажилладаг, сурдаг байх	1 жил ажилласан туршлагатай байх

Багц 3. Архангай, Хөвсгөл, Булган аймгуудын ойн санд ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажил явуулах.

ХАВСРАЛТ №1. СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ҮЕ ШАТ

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажил доор дурдсан үе шатуудаас бүрдэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын гүйцэтгэгч нь Ойн газраас зохион байгуулж байгаа ойн хөнөөлт шавж, өвчнийг таних, судалгааны арга зүйн, Earthranger платформын сургалтад хамрагдсан байх;
2. Судалгаанд хамрагдах газар нутгийн ойн санд тархан хөнөөл учруулж буй зонхилох хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох;
3. Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд гаргах;

4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа, тэмцлийн ажлын байршлыг цэгэн, полигон мэдээллийг Earthranger платформд гар утас ашиглан аж ахуйн нэгжийн нэр дээрх admin эрхээр судалгаа, тэмцэл хамрагдсан аймаг, сум тус бүрд дээж талбайн болон судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд илгээсэн байна. /Admin эрх, дагалдах эрх/;
5. Ойн хөнөөлт шавжийн харьцангуй нягтшилыг гаргах, дээж талбайд тооллого явуулах;
6. Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг хязгаарлах, тоо толгойн нягтшилыг бууруулах тэмцэл явуулах шаардлагатай газар нутаг, талбайн хэмжээг, тэмцэл явуулах арга технологи тус бүрээр гаргах;
7. Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсний дараа мониторинг судалгааг хийж, тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцон хөндлөнгийн хэмжилт тооллогыг хийх;
8. Нарийвчилсан судалгааг ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой аймаг, сумдын ойн сангаас 2 га талбайгаас багагүй талбайн сонгох бөгөөд нийт нарийвчилсан судалгааны талбай 10 га талбайд хийх;
9. Суурин цэг байгуулан хэмжилт хийх ажлыг 3 аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой сумдаас сонгон ойн санд 3 суурин цэг байгуулан тогтмол хэмжилт хийх цэг байгуулах;
10. 2026, 2027 онд ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэл явуулах төлөвлөгөөг боловсруулах.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажил доор дурдсан газар нутаг, талбайг хамруулан үзүүлнэ. Үүнд:

№	Аймгийн нэр	Сумын нэр	Судалгааны ажил явуулах төлөвлөгөө, га	№	Аймгийн нэр	Сумын нэр	Судалгааны ажил явуулах төлөвлөгөө, га
1	Архангай	Батцэнгэл	15000	28	Хөвсгөл	Алаг-Эрдэнэ	10000
2	Архангай	Булган	10000	29	Хөвсгөл	Арбулаг	5000
3	Архангай	Жаргалант	15000	30	Хөвсгөл	Баянзүрх	10000
4	Архангай	Ихтамир	15000	31	Хөвсгөл	Бүрэнтогтох	10000
5	Архангай	Өлзийт	10000	32	Хөвсгөл	Галт	10000
6	Архангай	Өндөр-Улаан	15000	33	Хөвсгөл	Жаргалант	10000
7	Архангай	Тариат	15000	34	Хөвсгөл	Их-Уул	10000
8	Архангай	Төвшрүүлэх	15000	35	Хөвсгөл	Рашаант	15000
9	Архангай	Хайрхан	14000	36	Хөвсгөл	Тариалан	15000
10	Архангай	Хангай	5000	37	Хөвсгөл	Тосонцэнгэл	10000

11	Архангай	Хотонт	15000	38	Хөвсгөл	Төмөрбулаг	10000
12	Архангай	Цэнхэр	20000	39	Хөвсгөл	Түнэл	15000
13	Архангай	Цэцэрлэг	15000	40	Хөвсгөл	Цагаан-Уул	10000
14	Архангай	Чулуут	15000	41	Хөвсгөл	Цагаан-Үүр	15000
15	Архангай	Эрдэнэмандал	20000	42	Хөвсгөл	Цэцэрлэг	15000
16	Архангай	Цахир	15000	43	Хөвсгөл	Чандмань-Өндөр	13000
ДҮН			229000	44	Хөвсгөл	Шинэ-Идэр	10000
17	Булган	Баян-Агт	20000	45	Хөвсгөл	Эрдэнэбулган	10000
18	Булган	Бугат	15000		ДҮН		203000
19	Булган	Бүрэгхангай	8000				
20	Булган	Могод	5000				
21	Булган	Орхон	15000				
22	Булган	Сайхан	5000				
23	Булган	Сэлэнгэ	15000				
24	Булган	Тэшиг	18000				
25	Булган	Хангал	10000				
26	Булган	Хишиг-Өндөр	10000				
27	Булган	Хутаг-Өндөр	18000				
	ДҮН		139000				
НИЙТ ДҮН				571000			

Судалгааны ажлыг 3-4 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг гүйцэтгэнэ. Судалгааны ажлаар ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг тогтооно. Талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл, ялгарлаар аймаг, сум тус бүрээр гаргана. Түүнчлэн зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудыг судлах, тоо толгойн нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашдын хандлагын талаар судалгаа хийх, судалгаа хийх сумдыг тухайн аймгийн БОГ-аас тавьсан хүсэлтийн дагуу өөрчлөн хийх асуудлыг захиалагчтай хамтран шийднэ.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын гүйцэтгэгч нь Earthranger платформын ашиглан доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчнийг таних, судалгааны арга зүйн, Earthranger платформын багц сургалтад хамрагдаж эзэмшсэн байна.
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны байршлын цэгэн мэдээллийг Earthranger платформд гар утас ашиглан аж ахуйн нэгжийн нэр дээрх admin эрхээр Судалгааны байршлын цэгэн мэдээлэл, полигон зураглалын бичих хэсгийг идэвхжүүлэн судалгаанд хамрагдсан аймаг, сум тус бүрд дээж талбайн болон судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд илгээхэд бэлтгэх. /Admin эрх, дагалдах эрх./
3. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын явцын болон гүйцэтгэлийн мэдээ, видео, фото зураг хэлбэрээр тухайн орон нутгийн хэвлэл, мэдээллийн хэрэгсэл цахим сошиал сувгаар мөн захиалагч байгууллага Ойн газрын хэвлэл мэдээллийн хариуцсан мэргэжилтэнд өдөр тутмын мэдээг тогтмол өгсөн байна.
4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлыг тухайн багцад ажиллуулах инженер, техникийн ажилтныг ажилласан байна. */Тухайн багцын удирдах болон инженер, техникийн ажилтнууд ажиллуулаагүй тохиолдолд гэрээт ажлыг гүйцэтгэх боломжгүй гэж үзэн гэрээг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна./*

Судалгаанд хамрагдах газар нутгийн ойн санд тархан хөнөөл учруулж буй зонхилох хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаанд хамрагдсан болон ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлыг гүйцэтгэхдээ орон нутаг болон ЦУОШГ-аас тухайн бүс нутгийн цаг уурын мэдээг урьдчилан авсан байна,
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд судалгааны байршлын цэгэн мэдээлэл, полигон зураглалын бичих хэсгийг идэвхжүүлэн судалгаанд хамрагдсан аймаг, сум тус бүрд дээж талбайн болон судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд илгээхэд бэлтгэх. /Админ эрх, дагалдах./
3. Судалгаанд хамрагдах газар нутаг, талбайн хэмжээнд уялдуулан ой зохион байгуулалтын материал ашиглан нэг хэсэглэл буюу 500 га хүртэл талбайд нэг дээж талбайн байгуулан хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох зорилгоор дээж цуглуулах,
4. Цуглуулсан дээжид боловсруулалт хийх, судалгааны явцад хээр тодорхойлох боломжгүй зүйлийг лабораторийн нөхцөлд тодорхойлох,
5. Хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг идэш тэжээлээр ангилах,

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд гаргах ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Судалгааны ажилд тавигдах ерөнхий шаардлагуудын дагуу ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг тархалт, голомт, тэмцлийн ажил явуулах шаардлагатай талбай гэсэн үзүүлэлтүүдээр ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд хэсэглэл, ялгарлаар тооцож гаргана.
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлын явцын болон гүйцэтгэлийн тайланг аймаг тус бүрээр хийж захиалагчид 2 хувь ирүүлнэ. Тайлан доор дурдсан бүрдэл хэсгүүдээс бүрдэнэ. Үүнд:
   а/ "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайг нарийвчлан гаргах";
   б/ "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн талбайг нарийвчлан гаргах";
   в/ 1:50000-ны масштабтай ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцлийн ажил явуулсан талбайн зураг;
   г/ 1:100000-ны масштабтай ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын тойм зураг.
   а. "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайн тайлан"-д:./
   Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайг тархалтын судалгаа явуулан хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна.
   б. "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн талбайг нарийвчлан гаргах";
   Тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцохдоо "Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 6534:2015" стандартыг мөрдөж ажиллана. Тэмцлийн ажил явуулсан талбайг хүлээн авахдаа 1000 га хүртэлх талбайд 100 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай, 1000 га-аас дээш талбайд 500 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай байгуулан тэмцлийн ажил явуулахаас өмнө болон дараа нь тооллого хийн үр дүнг тооцон хүлээн авна.

Ойн хөнөөлт шавжтай үүргийн шүршигч багаж ашиглан тэмцэх ажлын хүрээнд "Ойн хөнөөлт шавжтай микробиологийн аргаар тэмцэх ажилд тавих ерөнхий шаардлага" MNS6535:2015, "Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавих ерөнхий шаардлага" MNS 6534:2015 стандартуудын дагуу үр дүнг тооцон, тэмцэх ажилд хэрэглэсэн микробиологийн бэлдмэлийн зарцуулалт, үр дүнг, аймаг, сум, баг, газрын нэр, хэсэглэл, ялгарлын дугаар, үүргийн шүршигч багаж тус бүр явсан байршлыг харуулан, ойн тархалтын зургийн хамт явцын болон эцсийн тайланд тусган явцын тайланг 2026 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдөр Ойн газарт ирүүлнэ.

3. Ойн хөнөөлт шавж тархсан талбайн зураглал хийх
4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын судалгаа явуулан хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна
5. Судалгааны актыг (тэмцлийн ажил гүйцэтгэгдсэн аймаг сумд хамаарна).
   - Хаврын судалгааны акт
   - Тэмцлийн ажлын хяналт мониторингийн акт
   - Намрын судалгааны акт гэсэн 3 удаагийн актыг тухайн аймаг, сумдын Засаг дарга, БОГ, СДОА-ийн дарга болон удирдах албан тушаалтнаар батлуулан, төлөөлүүлэн Байгаль хамгаалагч, Сумын болон СДОА-ийн эрх бүхий албан тушаалтнаар гарын үсэг зуруулан тэмдгийг даруулсан байна. (Судалгааны акт, дээж талбайн тооллогын хүснэгтийн загварыг хавсралтаар хүргүүлсэн)
6. Ойн хөнөөлт шавжийн тархсан талбайн хэв шинж, өндөршил зэрэг экологийн талаас хамаарах үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох,

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа, тэмцлийн ажлын байршлыг цэгэн, полигон мэдээллийг Earthranger платформд илгээх ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд судалгааны байршлын цэгэн мэдээллийг илгээсэн байна.
2. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны мэдээллийг Earthranger платформд полигон зураглалын мэдээллийг илгээсэн байна.
3. Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцсэн мэдээллийг Earthranger платформд байршлын цэгэн мэдээллийг илгээсэн байна.
4. Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцсэн мэдээллийг Earthranger платформд полигон зураглалын мэдээллийг мэдээллийг илгээсэн байна

Ойн хөнөөлт шавжийн харьцангуй нягтшилыг гаргах, дээж талбайд тооллого явуулах ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Өмнөх жилүүдэд голомттой гэж тогтоогдсон тэмцлийн ажил явуулах шаардлагатай байгаа талбайнуудад судалгааны ажлын ерөнхий шаардлагуудын дагуу харьцангуй нягтшилыг гаргах тооллого хийж гүйцэтгэх
2. Дээж талбайг олон зорилтот ойн үндэсний тооллого, 6 модны арга зүйн дагуу байгуулан хэмжилт явуулна.
3. Дээж талбайн байршил хавсралтад дурдсан газрууд байх ба дээж талбай байгуулах газрын газар зүйн байршлыг тогтоосон зургаар тодорхойлогдоно.

4. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцлийн ажил явуулахаас өмнө тархалт голомтыг тогтоох судалгаа хийн дээж талбайн тооллогын хүснэгтийн дагуу тэмдэглэл үйлдсэн байна.
5. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх бүс нутагт хяналтын талбай байгуулан тэмцлийн өмнөх болон дараа харьцуулсан үр дүнг гаргасан байна.
6. Тэмцлийн ажлын өмнөх судалгаа болон тэмцлийн ажлын үр дүн тооцох тус тус хүснэгтийг зааврын дагуу газар дээр нь бөглөсөн байх.

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг хязгаарлах, тоо толгойн нягтшилыг бууруулах тэмцэл явуулах шаардлагатай газар нутаг, талбайн хэмжээг, тэмцэл явуулах арга технологи тус бүрээр гаргах ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Агаарын хөлгөөр тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
2. Үүргийн шүршигч багаж, дрон ашиглан тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
3. Механик аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
4. Гэрлэн урхи, феромонт урхи, наалдуулагч бүслүүр тавих аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах,

Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсний дараа мониторинг судалгааг хийж тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох ажлын хүрээнд доор дурдсан ажлуудыг хийж гүйцэтгэнэ. Үүнд:

1. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажлыг явуулсны дараа тухайн газар нутагт шавжийн ангийн хувьд ямар өөрчлөлт гарч байгааг нарийвчлан судлах, тэмцлийн ажлын явуулсны дараа гарсан үр дүнд богино хугацаанд мониторинг судалгаа явуулна. Мониторинг судалгааны ажлыг тэмцлийн ажил явуулсан сум тус бүр дээр явуулна.
2. Тэмцлийн ажлын өмнөх судалгаа болон тэмцлийн ажлын үр дүн тооцох тус тус хүснэгтийг зааврын дагуу газар дээр нь бөглөсөн байх
3. Тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох холбогдох стандартуудын дагуу дээж талбай байгуулан тооллого явуулна.
4. Дээж талбайн тооллого болон бусад судалгааны ажлын үед авсан гэрэл зураг, ойн төлөв байдлын зураг, хөнөөлт шавжид нэрвэгдсэн ойн ерөнхий байдлын зураг, тэмцлийн ажлын үр дүнд ой сэргэн ургасан байдлыг харьцуулсан зургийг тайланд хавсаргана.
5. Түүнчлэн тэмцлийн ажил эхлэхийн өмнө дээж талбай байгуулан хөнөөлт шавжийн нягтшилыг тодорхойлсон мэдээллийг дээж талбай тус бүрээр, үр дүнг тооцохоор байгуулсан дээж талбай дээрх тооллогын мэдээллийг тооллого хийсэн өдөр тус бүрээр гарган тайланд оруулна
6. Тэмцлийн ажлын үр дүнгийн талаар хээрийн хэмжилт тооллогын үр дүнг нэгтгэн тайлан боловсруулан Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаман дээр нээлттэй хэлэлцүүлнэ.

Нарийвчилсан судалгааг ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой аймаг, сумдын ойн сангаас 2 га талбайгаас ихгүйгээр талбайн сонгох бөгөөд нийт нарийвчилсан судалгааны талбай 10 га талбайд хийх

1. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох;
2. Шавжийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудыг судлах, тоо толгойн нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашдын хандлагын талаар судалгаа хийх;

3. Тэмцлийн ажилд хэрэглэгдэж буй бэлдмэл бодис байгалийн бусад зүйлүүдэд хэрхэн нөлөөлж буйг судлах;

Суурин цэг байгуулан хэмжилт хийх ажлыг 3 аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой сумдаас сонгон ойн санд 3 суурин цэг байгуулан тогтмол хэмжилт хийх цэг байгуулах

1. Суурин судалгааны цэгт ойн шавжийн бүлгэмдлийн талаар нарийвчилсан судалгаа явуулж ашигтай, махчин, шимэгч шавжийн зүйлийн бүрдэл, экологи, биологийн онцлогийг тогтоох нарийвчилсан судалгаа хийх;
2. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн тархалттай газруудад ашигтай шавж, шувуудын нөлөөлөл байгаа эсэх, хэт олшролын ямар шатандаа яваа зэрэгт судалгаа хийн хөнөөлт шавжийн олшролын прогонзыг гаргах;
3. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн хөгжлийн үе шатанд (өндөг, хүрэнцэр, хүүхэлдэй, эрвээхэй) ажиглалт, хэмжилт хийн дүн шинжилгээ хийх;
4. Ойн хөнөөлт шавжийн тоо толгойн өсөлт, бууралтад цаг уурын бусад хүчин зүйлийн нөлөөллийг судлах;
5. Зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн биологийн онцлогийг судалж фенологийн хүснэгтүүд боловсруулах;
6. Суурин судалгааны цэг байгуулсан газар нутагт ойн хөнөөлт шавжийн нягтшилыг гаргаж, хэт олшролын үе шатыг тодорхойлох улмаар хөнөөлт шавжийн олшролын прогонзыг гаргах;
7. Суурин судалгааны цэг байгуулсан газар нутагт ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалт, голомтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан хэсэглэлээр гаргах, сонгосон талбайг хаяг самбар байрлуулах;

2026, 2027 онд ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэл явуулах төлөвлөгөөг боловсруулах.

1. Агаарын хөлгөөр тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
2. Үүргийн шүршигч багаж, дрон ашиглан тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
3. Механик аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах
4. Гэрлэн урхи, феромонт урхи, наалдуулагч бүслүүр тавих аргаар тэмцэх шаардлагатай газар нутгийг ой зохион байгуулалтын материалаар гаргах;
5. "Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх талбайн зураг"-т: Аймаг, сум, хэсэглэл, ялгарлын хил, дугаар, талбай, газрын төрлийн ангилал тэмдэглэгээ, модны төрөл, насны бүлэг, газар ус, уул, өндөрлөг тоотын нэр , газар зүйн байрлалын солбицлын торлолд, зургийн масштаб, проекц, таних тэмдэг эдгээрийг ой зохион байгуулалтын технологийн зааварт заасан стандартын дагуу гүйцэтгэж оруулна.

ХАВСРАЛТ №2 - ТАЙЛАН ГАРГАХ ХУВААРЬ

ҮЕ ШАТНЫ АЖЛЫН ХУВААРЬ

Д/д	Хийгдэх ажлууд	Эхлэх хугацаа	Дуусах хугацаа

1.	Судалгаанд хамрагдах газар нутгийн ойн санд тархан хөнөөл учруулж буй зонхилох хөнөөлт шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тодорхойлох	2026.05.01	2026.06.25
2.	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын талбайн хэмжээг ой зохион байгуулалтын материал ашиглан аймаг, сумын хэмжээнд гаргах	2026.06.25	2026.06.29
3.	Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа, тэмцлийн ажлын байршлыг цэгэн, полигон мэдээллийг Earthranger платформд илгээх	2026.05.01	2026.08.20
4.	Ойн хөнөөлт шавжийн харьцангуй нягтшилыг гаргах, дээж талбайд тооллого явуулах	2026.05.20	2026.06.20
5.	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтыг хязгаарлах, тоо толгойн нягтшилыг бууруулах тэмцэл явуулах шаардлагатай газар нутаг, талбайн хэмжээг, тэмцэл явуулах арга технологи тус бүрээр гаргах	2026.05.20	2026.06.20
6.	Тэмцлийн ажил гүйцэтгэсний дараа мониторинг судалгааг хийж тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох	2026.05.25	2026.08.20
7.	Нарийвчилсан судалгааг ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой аймаг, сумдын ойн сангаас 2 га талбайгаас ихгүйгээр талбайн сонгох бөгөөд нийт нарийвчилсан судалгааны талбай 10 га талбайд хийх	2026.05.01	2026.08.20
8.	Суурин цэг байгуулан хэмжилт хийх ажлыг 3 аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн тархалт голомттой сумдын ойн санд 3-оос доошгүй суурин цэг байгуулан тогтмол хэмжилт хийх цэг байгуулах	2026.05.01	2026.08.20
9.	2026, 2027 онд ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэл явуулах төлөвлөгөөг боловсруулах	2026.06.01	2026.10.10
10.	Тайланг хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх	2026.11.01	2026.11.10

Тайланд ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын судалгаа явуулсан газар нутгийн хэмжээ, хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна. Түүнчлэн зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудын талаарх мэдээлэл, тоо толгойн нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашид авах арга хэмжээний талаарх мэдээллийг багтаана.

Тайланд хугацаа:

3. Явцын урьдчилсан тайланг 2026 оны 07 дугаар сарын 01-ний дотор ирүүлнэ.
4. Эцсийн тайланг 2026 оны 11 дүгээр сарын 01-ний дотор ирүүлнэ.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох суурин судалгааны цэг дээрх хэмжилт судалгааны ажлын тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газрын Захиргаа удирдлагын хэлтэс, Ойн нөөцийн хэлтэст 2 хувь болон файлаар хүргүүлнэ. Тайланг зөвшөөрөх хугацааг ажлын үе шатны хуваарьт тусгасан болно. Тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газарт нээлттэйгээр хэлэлцүүлнэ.

Тайланд ирүүлэх мэдээллүүдийн маягтууд

Судалгааны ажлыг гүйцэтгэсэн багийн бүрэлдэхүүн

д/д	Судалгааны багийн бүрэлдэхүүн	Хариуцсан чиглэл	Хамрагд-сан сумдын тоо	Судалгаанд хамтран оролцсон			
				Ойн нэгж	СДОА	БОХУБ	БХ
....-р баг							
1							

Судалгааны ажлын гүйцэтгэл

№	Аймгийн нэр	Судалгаа явуулах төлөвлөгөө, га	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын судалгааны ажилд хамрагдсан талбай, га		
			Хавар	Намар	Нийт
1					
2					
3					
...					
НИЙТ					

Судалгааны ажлын үед байгуулсан дээж талбай

д/д	Судалгааны багийн бүрэлдэхүүн	Хариуцсан чиглэл	Хамрагдсан сумдын тоо	Судалгааны дээж талбай	
				Суурин цэг	Маршрутын цэг
...-р баг					
1					
		НИЙТ			

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалт, га /шавжийн зүйлүүдээр/

№	Аймгийн нэр	Судалгаанд хамрагдсан сумдын тоо	Судалгаанд хамрагдсан талбай			Шавжийн зүйл
			Нийт	Тархалттай	Голомттой	
1						
2						
3						
НИЙТ						

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалт, га

д/д	Ойн хөнөөлт шавжийн зүйлийн нэр	Судалгаанд хамрагдсан аймаг	Талбайн хэмжээ, га
	Сибирийн хүр эрвээхэй		
ДҮН			
	Якобсоны төөлүүрч эрвээхэй		

ДҮН			
	Эгэл бийрэн сүүлт эрвээхэй		
ДҮН			
	Өрөөсгөл хүр эрвээхэй		
ДҮН			
	Бургасны хүр эрвээрэй		
ДҮН			
	Шилмүүс хуйлагч		
ДҮН			
	Шинэсний хярга		
НИЙТ ДҮН			

..... аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн
тархалттай талбай, га

№	Сумын нэр	Судалгаанд хамрагдсан талбай, га	Тархалттай талбайн хэмжээ, га	Голомттой талбайн хэмжээ, га	Ойн хөнөөлт шавжинй зүйлийн нэр
1					
2					
НИЙТ ДҮН					

Ойн хөнөөлт шавжийн тоо толгойн хэт олшролын байдал

д/д	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт		Талбайн хэмжээ, га	Ойн хөнөөлт шавжийн хэт олшролын үе шат			
	Зүйлийн нэр	Аймгийн нэр		I	II	III	IV
ДҮН							
ДҮН							
ДҮН							
ДҮН							
ДҮН							
ДҮН							
НИЙТ ДҮН							

Ойн хөнөөлт шавжийн тоо толгойн хэт олшролын байдал

д/д	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт		Талбайн хэмжээ, га	Ойн хөнөөлт шавжийн хэт олшролын үе шат			
	Зүйлийн нэр	Сумын нэр		I	II	III	IV
ДҮН							
ДҮН							
ДҮН							
ДҮН							
ДҮН							
ДҮН							
НИЙТ ДҮН							

..... үнэмлэхүй нягтшилт

д/д	Зүйлийн нэр	Аймгийн нэр	Голомттой талбай, га	Үнэмлэхүй нягтшил		Pгр	Харьцангуй нягтшил		K_L
				2021	2022		2021	2022	
1									
2									
ДҮН									

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалт - ой ургамалжилтын мужаар

№	Ойн хэв шинж	код	Ойн хэв шинжийн ангилал	Якобсоны төөлүүрч эрвээхэй	Сибирийн хүр эрвээхэй	Эгэл бийрэн сүүлт эрвээхэй	Өрөөсгөл хүр эрвээхэй	Шүлмүүс хуйлагч	Бургасны хүр эрвээхэй
1		101*							
2		102							
3		103							
4		105							

* -Ойн ажилтны гарын авлага, Ой зохион байгуулалтын ажлын журам

Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажил явуулах
шаардлагатай талбайн хэмжээ

д/д	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт		Талбайн хэмжээ, га	Ойн хөнөөлт шавжийн хэт олшролын үе шат			
	Зүйлийн нэр	Аймгийн нэр		I	II	III	IV
	Якобсоны төөлүүрч эрвээхэй						
ДҮН							
	Сибирийн хүр эрвээхэй						
ДҮН							
	Эгэл бийрэн сүүлт эрвээхэй						
ДҮН							
	Өрөөсгөл хүр эрвээхэй						
ДҮН							
	Шилмүүс хуйлагч						
ДҮН							
	Бургасны хүр эрвээхэй						
ДҮН							
НИЙТ ДҮН							

..... аймгийн судалгаанд хамрагдсан талбай

№	Сумын нэр	Судалгаа явуулах төлөвлөгөө, га	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалтын судалгааны ажилд хамрагдсан талбай, га		
			Намар	Хавар	Нийт
1					
2					
...					
ДҮН					

..... аймагт судалгааны ажил гүйцэтгэсэн газар нутаг

№	Сумын нэр	Газрын нэр	Судалгаанд хамрагдсан хэсэглэлийн дугаар /ОЗБ-ын 2008 оны материал/

1			
2			
....			
ДҮН			

..... аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн
тархалттай голомттой талбай

№	Сумын нэр	Судалгааны ажил явуулах төлөвлөгөө, га	Судалгаанд хамрагдсан талбай, га	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалттай талбайн хэмжээ, га	Ойн хөнөөлт шавжийн голомттой талбайн хэмжээ, га	Ойн хөнөөлт шавжийн зүйлийн нэр
1						
2						
...						
НИЙТ						

..... аймгийн ойн хөнөөлт шавжийн тархалттай,
голомттой талбайн хэсэглэлийн дугаар

№	Сумын нэр	Судалгаанд хамрагдсан талбай, га	Ойн хөнөөлт шавжийн тархалттай		Ойн хөнөөлт шавжийн голомттой		Ойн хөнөөлт шавжийн зүйлийн нэр
			Талбайн хэмжээ, га	Хэсэглэлийн дугаар	Талбайн хэмжээ, га	Хэсэглэлийн дугаар	
1							
2							
...							
НИЙТ							

Ойн хөнөөлт шавжийн тархалт – шавжийн зүйлээр

№	Аймгийн нэр	Сибирийн хүр эрвээхэй	Өрөөсгөл хүр эрвээхэй	Якобсоны төөлүүрч эрвээхэй	Эгэл бийрэн сүүлт эрвээхэй	Бургасны хүр эрвээхэй	Шилмүүс хуйлагч	НИЙТ
1								
2								
3								
НИЙТ ДҮН								

Ойн хөнөөлт шавжийн голомт, хэт олшролын үе шатууд

д/д	Аймгийн нэр	Сумын нэр	Ойн хөнөөлт шавжийн голомттой		Зүйлийн нэр	Нягтшил	Ойн хөнөөлт шавжийн хэт олшролын үе шат			
			Талбай, га	Хэсэглэлийн дугаар			I	II	III	IV

1										
2										
...										
	ДҮН									
НИЙТ ДҮН										

Дээж талбайн байршил, тооллогын дүн

№	Аймгийн нэр	Сумын нэр	Дээж талбай байгуулсан газрын нэр	Газарзүйн солбилцол			Якобсоны төөлүүрч эрвээхэй		Сибир-ийн хүр эрвээхэй	Өрөөсгөл хүр эрвээхэй		Эгэл бийрэн сүүлт эрвээхэй	
				N	E	ДТД	Эр	Эм	Хөрсөнд	25*25 см талбайд	нэг багцанд	Мөчирт	Багцанд

СУДАЛГААНЫ АКТ

Батлав: _____/ /

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох
судалгааны ажлын гүйцэтгэлийн акт

20 оны сар өдөр

Дугаар....

_____/хотын, аймгийн/ _____сумын, дүүргийн

_____

зэрэг газруудын _____ га ойн талбайд ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгаа хийж, дараахь урьдчилсан үр дүн болон мэдээлэл гаргалаа. Үүнд:

1. Ойн бүрэлдэхүүн _____
2. Зонхилох модны төрөл: Шинэс, Нарс, Хуш, Гацуур, Хус, Улиас, Улиангар, Бургас
3. Дундаж нас: 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 120, 121-ээс дээш
4. Хэсэглэл, ялгаралын дугаар _____

/Хэсэглэл, ялгаралын дугаар ОЗБ-ын ..... оны тайланг ашиглав./

5. Судалгаа явуулсан ойд тархаж байгаа хөнөөлт шавж, өвчний нэр

А. Навч шилмүүсний хөнөөлт шавжаас _____

Б. Үр жимс, боргоцойн хөнөөлт шавж _____

В. Иш, холтос модлогийн хөнөөлт шавж _____

Г. Тарьц, суулгац, үрийн хөнөөлт шавж _____

Д. Халдварт ба халдваргүй өвчин _____

6. Ойн хөнөөлт шавж, өвчинд нэрвэгдэж буй байдал _____

7. Ойн хаталтын зэрэг _____

8. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний

1. Тархалттай газрын нэр _____

Хэсэглэлийн дугаар: _____

Координатын цэг: _____

2. Голомттой газрын нэр _____

_____Хэсэглэлийн

дугаар: _____

Координатын цэг: _____

9. Түймэр навч, шилмүүс, иш, холтосны хөнөөлт шавжийн хамтын нөлөөлөл_____

10. Өмнөх жилүүдэд авч хэрэгжүүлж байсан арга хэмжээний талаар _____

11. Хөнөөлт шавж, өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх арга хэмжээний тухай орон нутгийн санал

_____

12. Хойшид авах арга хэмжээний тухай _____

АКТ ҮЙЛДСЭН:

Гүйцэтгэгч: / /

Орон нутгийг төлөөлж:

/ /

ДЭЭЖ ТАЛБАЙН ТООЛЛОГО

/Тэмцлийн ажил явуулахын өмнө/

Модны шилмүүс дээрх хүрэнцрийн тоо, гол иш, хад асган дахь багц өндөгний тоо, хөрсөн доорх хүүхэлдэйн тоо /доогуур зурах/

Аймаг, нийслэл:

Сум, дүүрэг:

Огноо:

Дээж талбайн дугаар	Хэсэглэл	Ялгарал	Газрын нэр	Хөнөөлт шавжийн төрөл, зүйл	Таксацийн үзүүлэлтүүд			Тооллого хийсэн талбайн хэмжээ			Хөнөөж буй зүйлийн тоо				Хүрэнцрийн нас			Байршил, координат
					Төрөл	Өндөр, м	Диаметр, см	Модны тоо	Хөрс, хад асга	Талбай, м^2	Хүрэнцэр, ш	Хүүхэлдэй, ш	Өндөг, ш	Бусад	I-II	III-IV	V-VI	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
сум																		
1																		
2																		
сум																		
1																		
2																		

Дээж талбайн тооллого хийсэн: ..... / /

Огноо:

ДЭЭЖ ТАЛБАЙН ТООЛЛОГО

/Тэмцлийн ажил явуулсны дараа/

Модны шилмүүс дээрх хүрэнцрийн тоо, гол иш, хад асган дахь багц өндөгний тоо, хөрсөн доорх хүүхэлдэйн тоо /

Аймаг, нийслэл:

Сум, дүүрэг:

Огноо:

Дээж талбайн дугаар	Хэсэглэл	Ялгарал	Газрын нэр	Хөнөөлт шавжийн төрөл, зүйл	Тооллого хийсэн талбайн хэмжээ			Хөнөөж буй зүйлийн тоо				Байршил	Тэмцлийн ажил явуулсны дараах тооллого*			Тэмцлийн ажлын техникийн үр дүн %
					Модны тоо	Хөрс, хад	Талбай га	Хүрэнцэр, ш	Хүүхэлдэй, ш	Өндөг, ш	Бусад		Он.сар.өдөр	Он.сар.өдөр	Он.сар.өдөр	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	19
сум																
1																
2																
бактерийн бэлдмэл													Дундаж хувь			%
сум																
3																
4																
бактерийн бэлдмэл													Дундаж хувь			%

Дээж талбайн тооллого хийсэн: ..... / /

Огноо:

ТАЙЛАН ГАРГАХ ХУВААРЬ

Эхлэлтийн тайлан буюу ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалт, тэмцлийн ажил явуулах шаардлагатай талбайн хэмжээг гаргасан тайланг 2026 оны 07 дугаар сарын 01-ний дотор ирүүлэх. /Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох судалгааны ажлын явцын шаардлагатай мэдээллийг урьдчилан авна./

Дунд хугацааны тайланг 2026 оны 7 дугаар сарын 01-ний дотор ирүүлэх

Эцсийн тайлангийн төслийг 2026 оны 11 дүгээр сарын 01-ны дотор ирүүлэх

Эцсийн тайланг зөвшөөрөх 2026 оны 11 дүгээр сарын 10-нд хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх.

ХАВСРАЛТ №3 - ГОЛЛОХ МЭРГЭЖИЛТЭН БОЛОН ТУСЛАН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Судалгааны ажлын бүрэлдэхүүн нь нийт 4-ээс дээш хүний бүрэлдэхүүнтэй байна. Голлох мэргэжилтнүүдийн хуваарийг доор харууллаа. Үүнд:

Ойн инженер, ой зүйч	1
Биологич, шавж судлаач	1
Ойн инженер	1
Улирлын ажилтан, оюутан	2

Голлох мэргэжилтнүүдийн шаардлагатай чадварын түвшин

д/д	Голлох мэргэжилтэн	Шаардлагатай чадварын түвшин	Ажлын туршлага
1.	Ойн инженер, Ой зүйч, Ойн аж ахуйн инженер	Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох, тэмцлийн ажил явуулах талбайг сонгох чиглэлээр судалгааны ажил хийдэг байх	5-аас дээш жил ажилласан туршлагатай байх
2.	Биологич, /шавж судлаач/	Хөнөөлт шавж, өвчний биологийн онцлогийг судлах, ойн хөнөөлт шавж, өвчний зүйлийн бүрэлдэхүүн, хэт олшролын үе шатуудыг судлах чиглэлээр судалгааны ажил хийдэг байх	5-аас дээш жил ажилласан туршлагатай байх
3.	Ойн инженер	Ойн бүртгэл тооллогын хэмжилтийн багажийг ашиглаж ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг тогтоох, тэмцлийн ажил явуулах талбайн зураглал боловсруулах ажил хийдэг байх	3-аас дээш жил ажилласан туршлагатай байх
4.	Улирлын ажилтан, оюутан	Тухайн чиглэлээр ажилладаг, сурдаг байх	1 жил ажилласан туршлагатай байх

Үйлчилгээ үзүүлэх хуваарь

№	Нэр төрөл	Үйлчилгээний талаарх тодорхойлолт	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Үйлчилгээ үзүүлэх газар	Үйлчилгээ үзүүлэх хугацаа	
						Үйлчилгээ хүлээн авах хугацаа	Гүйцэтгэгчийн санал болгох хугацаа (оролцогч энэ баганыг бөглөнө)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	[Үйлчилгээний нэрийг бичих]	[Үйлчилгээнд холбогдох шинж чанарыг бичих]	[нэгжийн тоо ширхгийг бичих]	[Хэмжих нэгжийг бичих]	[Нийслэл хотын хэмжээнд, орон нутгийн хэмжээнд гэх мэтээр бичих]	[Гэрээ байгуулснаас хойш үйлчилгээ үзүүлэх хугацаа бич.]	[7 дугаар баганад заасан хугацаанд багтаан гүйцэтгэхээр санал болгож буй хугацааг бичих]
2	Багц-1: Өвөрхангай, Баянхонгор, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд, Увс, Завхан аймгуудын ойн санд ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа хийх;	Техникийн тодорхойлолтын дагуу гүйцэтгэнэ.	554800 га, 10 га, 3 суурин цэг	га	7 аймаг, 51 сумын ойн санд	2026.05.10 2026.11.10	
3	Багц-2: Хэнтий, Дорнод, Төв, Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Орхон аймаг, Улаанбаатар хотын ногоон бүс, Богдхан уулын ДЦГ, Горхи-Тэрэлжийн БЦГ-ын ойн санд ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа хийх;	Техникийн тодорхойлолтын дагуу гүйцэтгэнэ	576500 га, 10 га, 3 суурин цэг	га	6 аймаг, 34 сум, Улаанбаатар хотын Ногоон бүс, ДЦГ, БЦГ-ын ойн санд	2026.05.10 2026.11.10	

	Багц-3: Архангай, Хөвсгөл, Булган аймгуудын ойн санд ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгаа хийх;	Техникийн тодорхойлолтын дагуу гүйцэтгэнэ	571000 га, 10 га, 3 суурин цэг	га	3 аймаг, 45 сумын ойн санд	2026.05.10 2026.11.10	
	ДҮН		1702300		17 аймаг, 130 сумын ойн санд		

Жич: Ойн хөнөөлт шавж, өвчний нарийвчилсан судалгаа хийх, суурин цэг байгуулах, тархалт, голомтыг тогтоох судалгааны ажлыг итгэмжлэлгүйгээр төлөөлөх эрх бүхий этгээд, эсхүл түүнээс эрх олгогдсон этгээдийн нэр, албан тушаал, гарын үсгээр баталгаажуулан ирүүлнэ.

Хянасан:
Ойн нөөцийн хэлтсийн дарга Г.БАТ

Боловсруулсан:
Ойн хөнөөлт шавж өвчний судалгаа,
тэмцлийн ажлын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Г.ЭНХБОЛД